

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X KADENCJA

Warszawa, dnia 13 maja 2020 r.

Druk nr 104 X

DODATKOWE SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

(wraz z zestawieniem wszystkich wniosków)

o projekcie uchwały w 75. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie

Senat na 10. posiedzeniu w dniu 12 maja 2020 r. – po przeprowadzonym drugim czytaniu – zgodnie z art. 81 ust. 3 i 4 w związku z art. 84 ust. 4 Regulaminu Senatu skierował projekt uchwały do Komisji Ustawodawczej.

Komisja na posiedzeniu w dniu 13 maja 2020 r. ustosunkowała się do zgłoszonych w toku dyskusji wniosków.

Komisja poparła wniosek zawarty w pkt 2 zestawienia wniosków i wnosi o przyjęcie go przez Senat wraz z jednolitym projektem uchwały w 75. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie, zawartym w druku nr 104 S.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Krzysztof Kwiatkowski

ZESTAWIENIE WNIOSKÓW

do projektu uchwały w 75. rocznicę zakończenia II wojny światowej w Europie

Uwaga:

Przyjęcie poprawki nr 1 wyklucza głosowanie nad poprawką nr 2.

- 1) treść uchwały otrzymuje brzmienie:

Poprawka sen.
J. Czerwińskiego

„Przed 75 laty, 8 maja 1945 roku, zakończył się, rozpoczęty przez dwa zbrodnicze systemy totalitarne – niemiecki nazizm i rosyjski komunizm, największy i najkrwawszy konflikt zbrojny w dziejach ludzkości: II wojna światowa.

Polska pierwsza stawiała zbrojny opór najeźdźcom. Naród Polski nigdy się nie poddał, a żołnierz polski walczył u boku armii sojuszniczych na wielu frontach. Szacuje się, że pod koniec II wojny światowej łącznie walczyło przeciw Niemcom ponad pół miliona polskich żołnierzy. Porównywalną liczbę stanowili członkowie różnych organizacji podziemnych działających w okupowanej Polsce. Polska była jedynym krajem okupowanym przez III Rzeszę, w którym nie utworzono kolaboracyjnych struktur władz państwowych, politycznych i wojskowych. W Polsce istniał zaś największy i najsilniejszy ruch oporu w Europie, z ewenementem na skalę światową – Polskim Państwem Podziemnym i jego konspiracyjnymi siłami zbrojnymi, czyli Armią Krajową. Polska była też jednym z nielicznych krajów okupowanej Europy, w którym za pomoc Żydom groziła kara śmierci, a pomimo tego to Polaków jest najwięcej wśród osób, którym przyznano odznaczenie „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata” za ratowanie Żydów z Holocaustu.

W trakcie wojny Niemcy i Sowieci dopuszczali się masowych mordów na ludności cywilnej i jeńcach wojennych, wysiedleń,

kradzieży i celowego niszczenia mienia. To były znaki charakterystyczne całej okupacji niemieckiej i sowieckiej w Polsce: ludobójstwo, niszczenie elity narodowej, morderstwa i masowe egzekucje, deportacje, wypędzenia, obozy koncentracyjne, więzienia, łapanki, wywózki do prac przymusowych i do łagrów, eksploatacja ekonomiczna, grabież mienia i dóbr kultury, celowe niszczenie polskiego majątku narodowego. Celem tych działań była całkowita eksterminacja Polaków i trwałe wymazanie Polski z mapy Europy.

Polska była pierwszą i największą ofiarą II wojny światowej. Poniosła proporcjonalnie największe straty w ludziach – w sumie ponad 6 milionów ofiar (22% ogółu ludności). Z 35 milionów obywateli zamieszkałych w II Rzeczypospolitej przed wojną, po wojnie w nowych granicach Polski mieszkały 24 miliony osób. Podobnie straty materialne Polski w czasie II wojny światowej są proporcjonalnie największe wśród strat wszystkich państw europejskich; do chwili obecnej jest szacowana ich wysokość. W wyniku zmywy jałtańskiej Polska, pomimo że była największą ofiarą wojny, utraciła na rzecz jednego z najeźdźców – Związku Sowieckiego – niemal 45% swojego przedwojennego terytorium: blisko 178 tysięcy km². Do dziś żaden z agresorów nie uznał i nie wyrównał tych strat w sposób całościowy. Pomimo wzorcowej nieprzejednanej postawy Polski i Polaków wobec najeźdźców oraz proporcjonalnie największych strat terytorialnych, biologicznych i materialnych, w elicie narodowej, w dobrach kultury i sztuki, państwa – następcy prawni III Rzeszy i ZSRS unikają dyskusji o roszczeniach przysługujących Polakom – ofiarom wojny i ich potomkom; o zwrocie dóbr kultury i sztuki, zagrabionych w czasie wojny.

Państwo Polskie i Polski Naród zostali skrzywdzeni też pośrednio, w sposób odłożony w czasie i dalekosiężny. W wyniku porozumień zawartych przez aliantów na konferencjach w Teheranie, Jałcie i Poczdamie zostaliśmy potraktowani przedmiotowo, a nie jak równoprawny uczestnik koalicji antyhitlerowskiej – wtłoczono nas, bez

naszej zgody, w powojenną tzw. radziecką strefę wpływów. W efekcie na 45 lat narzucono nam siłą niechciany, obcy ideowo, kulturowo i cywilizacyjnie ustrój oraz pełną zależność polityczną od Związku Sowieckiego. Skutkowało to utratą suwerenności, zapaścią ekonomiczną, degradacją elity państwowej, ograniczeniem możliwości rozwojowych, w tym brakiem powojennej pomocy z Zachodu. Polska zamknięta za żelazną kurtyną nie mogła artykułować własnych słuszych żądań m.in. związanych ze skutkami wojny. Polacy nie akceptowali tego stanu (walka Żołnierzy Wyklętych, protesty robotnicze, organizacje podziemia antykomunistycznego, powstanie i działalność NSZZ „Solidarność”, wiodąca rola Kościoła Katolickiego), nie poddali się i wywalczyli swoją rzeczywistą niepodległość po 1989 roku.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd Polakom – żołnierzom, członkom ugrupowań partyzanckich, uczestnikom ruchu oporu, członkom Polskiego Państwa Podziemnego, ludności cywilnej – ofiarom II wojny światowej. Senat Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że siła nie może się opłacać agresorowi i dlatego niezłażawione do dziś, słuszne i zgodne z zasadą sprawiedliwości, roszczenia należne Polsce i Polakom – powinny być zaspokojone.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.”;

- 2) w akapicie trzecim w zdaniu trzecim po wyrazie „poniosła” dodaje się wyraz „niezrekompensowane,”.

Poprawka sen.
M. Borowskiego
poparta przez
komisję